

The views expressed in this presentation are the views of the author/s and do not necessarily reflect the views or policies of the Asian Development Bank, or its Board of Governors, or the governments they represent. ADB does not guarantee the accuracy of the data included in this presentation and accepts no responsibility for any consequence of their use. The countries listed in this presentation do not imply any view on ADB's part as to sovereignty or independent status or necessarily conform to ADB's terminology.

ЭЗТБ-үүд эдийн засгийн хөгжлийг хэрхэн хурдасгаж чадах вэ?

ЭЗХАБХ төслийн сургалт 1

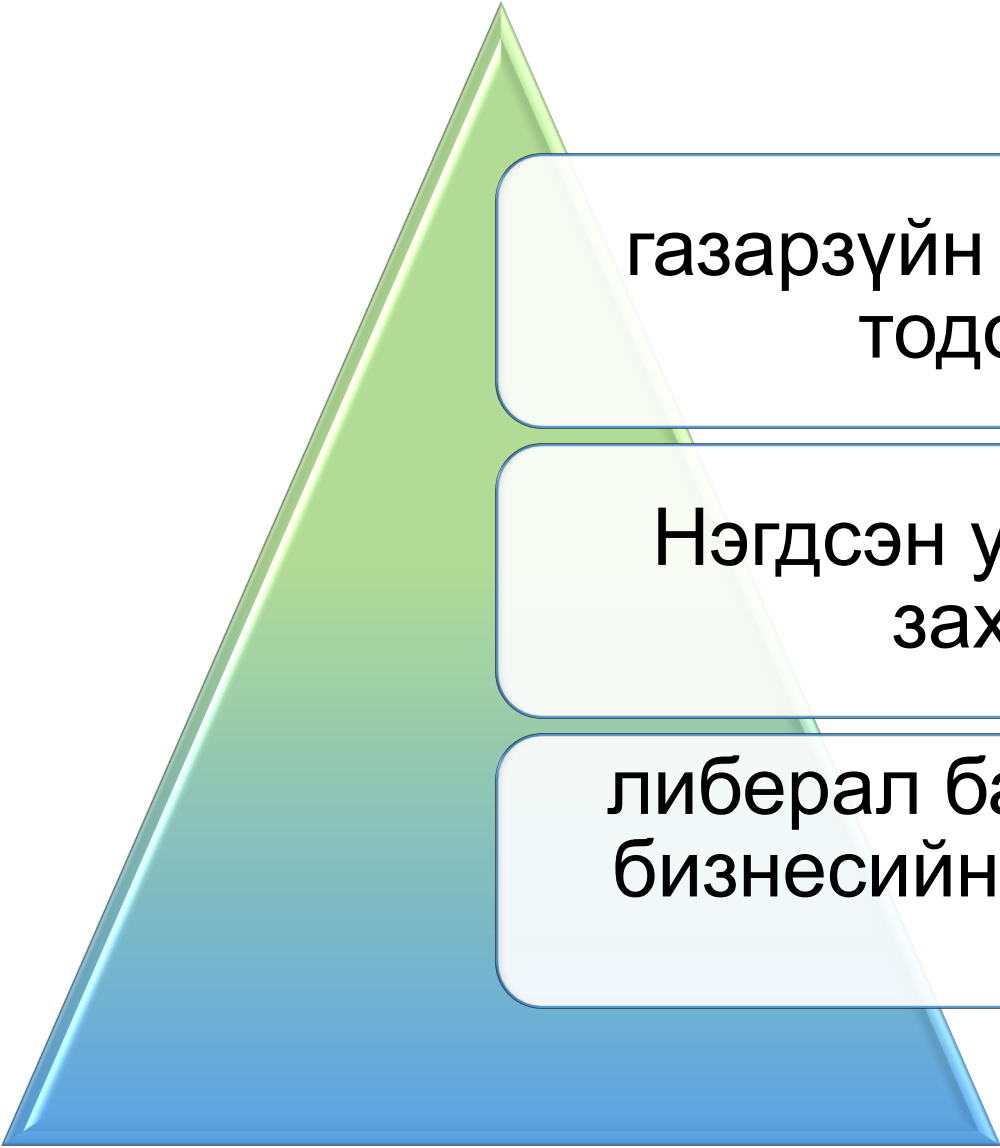
Жонг Вүү Канг
Тэргүүлэх эдийн засагч
Эдийн засгийн судалгаа ба бүс нутгийн хамтын
ажиллагааны газар
Азийн Хөгжлийн Банк

Тойм

- ЭЗТБ-ийн тодорхойлолт ба төрөл
- ЭЗТБ-ийн хувьсал
- ЭЗТБ ба хөгжлийн стратеги
- ЭЗТБ-ийн эдийн засгийн үр нөлөө
- Хил дамнасан эдийн засгийн бүсүүд
- Амжилт ба бүтэлгүйтэлд хүргэх хүчин зүйлс
- Ирээдүйн бүсүүд

ЭЗТБ-ийн тодорхойлолт

газарзүйн хувьд тусгайлан
тодорхойлсон

Нэгдсэн удирдлага эсвэл
захиргаатай

либерал ба хялбаршуулсан
бизнесийн үйл ажиллаганы
журам

ЭЗТБ-ны төрлүүд: Загвараар

Эдийн засаг	Загвараар		
	Хувийн (%)	Төрийн (%)	Нийт (Бүс-н.тоо)
Бангладеш	11	89	8*
Камбож	100	0	14*
БНХАУ	12	88	1515*
Мянмар	—	—	3
Казахстан	0	100	10
Энэтхэг	74	26	615*
Малайз	23	77	530
Пакистан	0	100	7*
Филиппин	92	8	460*
Бүгд Найрамдах Солонгос Улс	10	90	102
Шри-Ланка	6	94	14
Тайланд	84	16	110
Вьетнам	89	11	411

* ТХХТ-ийн бүрэлдэхүүнтэй

ЭЗТБ-ийн хувьсал

Хоёр дахь хамгийн сайн ба түр зуурын сарнилын арга
ХЭМЖЭЭ

Эхний шат

- Импортыг орлох
- Ажлын байр бий болгох
- Гадаад валютын орлого (БАНГЛ., КАМБЖ.)

Хоёрдугаар шат

- Технологийн дам нөлөө
- Туршиж харуулах нөлөө
- Дотоодын аж үйлдвэрийн хөгжил (МАЛЗ., ТАЙЛД.)

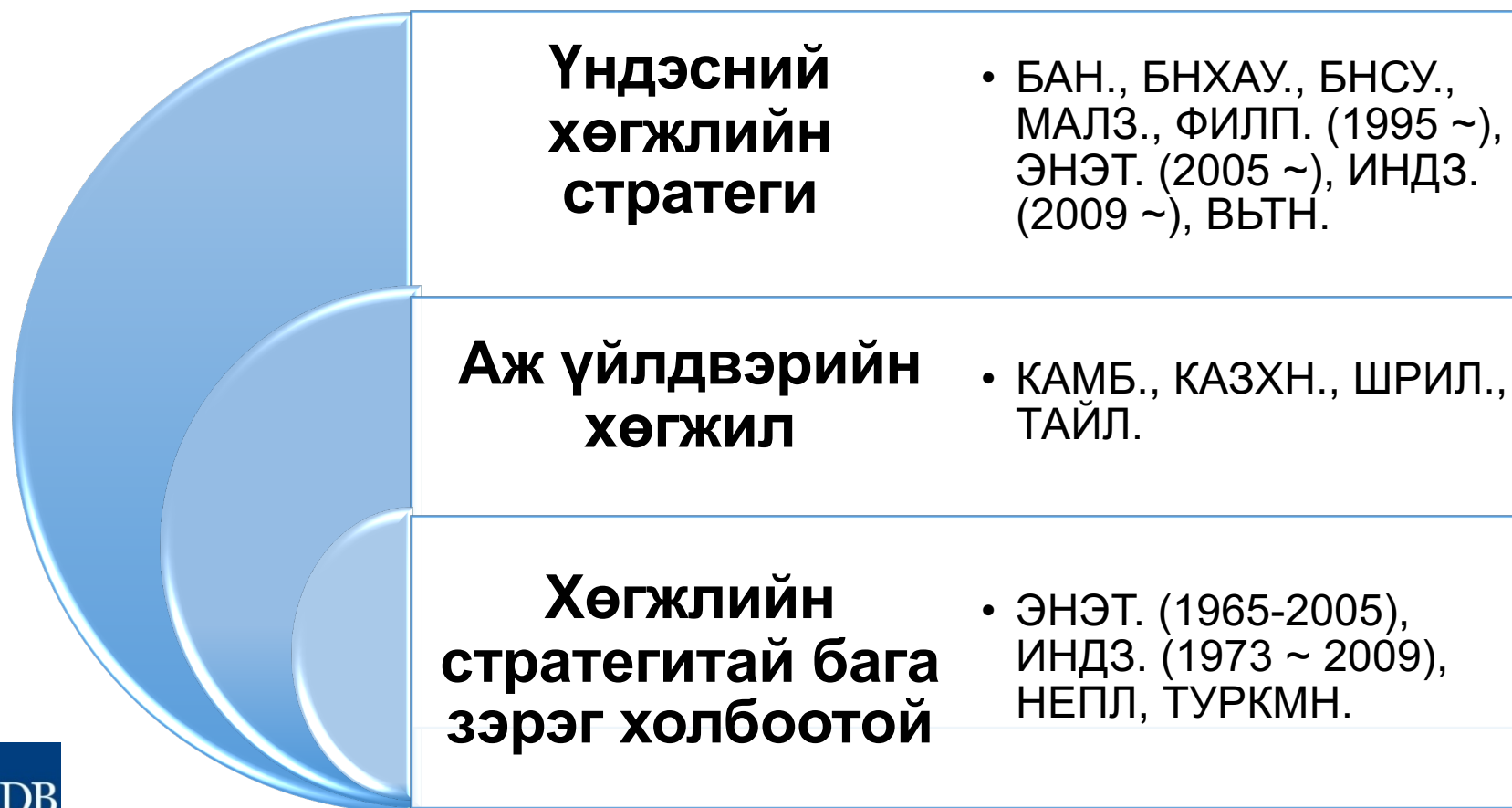
Гуравдугаар шат

- Бүтцийн шинэчлэл хийх туршилтын бүс
- Бөөгнөрлийн эдийн засаг
- Хөгжлийн өсөлтийн тулгуур цэг (БНХАУ, БНСУ, ТАР)

Хөгжлийн стратеги ба институци

→ Улсын хэмжээний үр нөлөөг хэрхэн нэмэгдүүлэх вэ:

- үндэсний хөгжлийн төлөвлөгөөтэй холбох
- хууль эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх
- дагнасан эрх бүхий байгууллага/захиргаа

ЭЗТБ-ийн эдийн засгийн үр нөлөө: Экспорт ба ГШХО

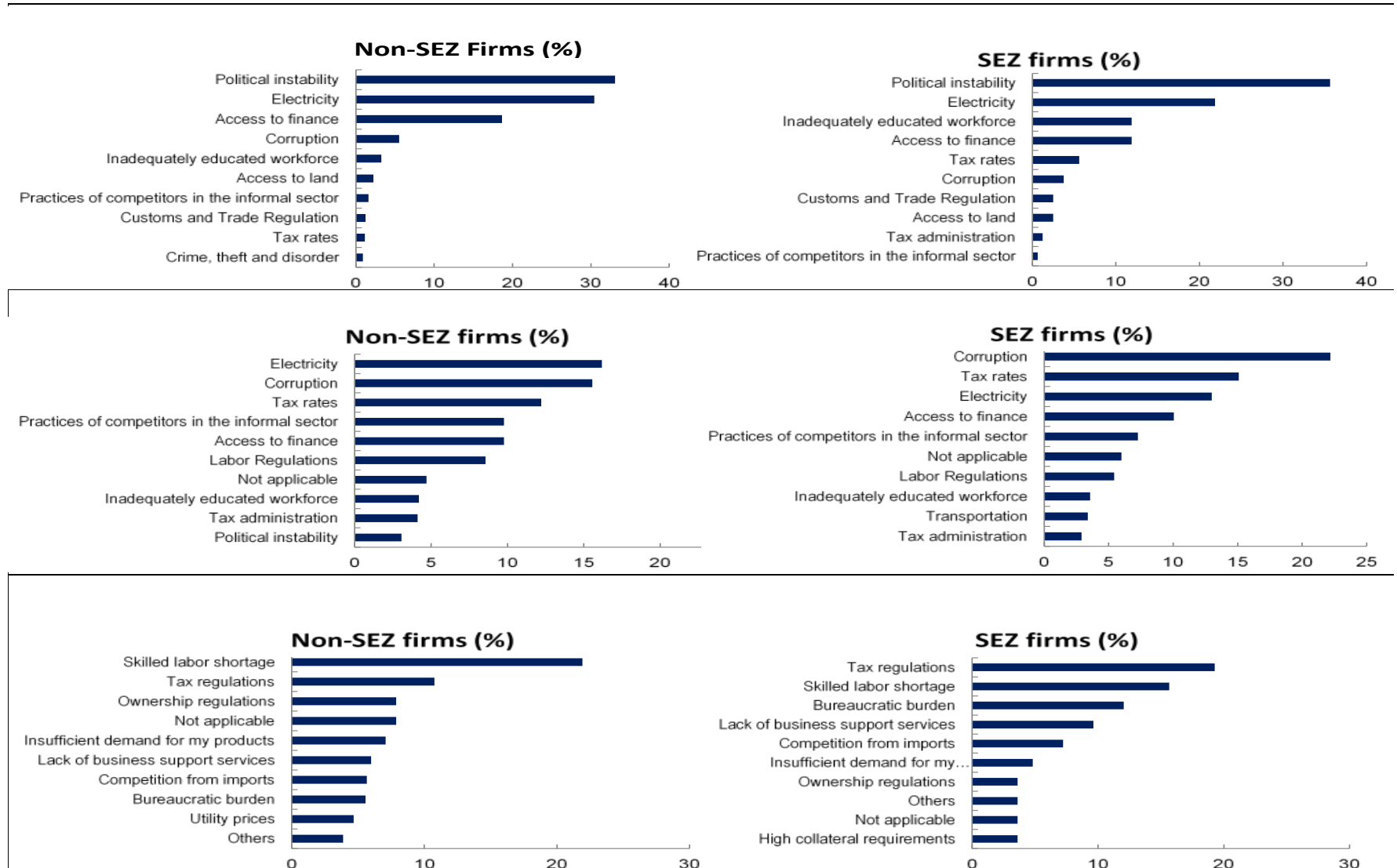
Экспорт

	ЭЗТБ-тэй байдал	ЭЗТБ-ийн тоо	ЭЗТБ-ийн тухай хууль	ЭЗТБ-ны захиргаа
Ази	0.03	0.11 *	0.40 *	0.27 *
Африк	-0.40 *		-0.43 *	-0.49 *
ЕХ	0.34 *		0.16 *	0.11 *
Латин Америк	-0.41 **		-0.08	0.79 **
Дэлхий	-0.08 *			

ГШХО

	Дамми хувьсагчгүй	Дамми хувьсагчтай
Хөгжиж буй Ази	1.86 *	0.82 *
Африк	0.47 *	0.21
Хөгжиж буй Европ	0.25	-0.03
Латин Америк	1.25 **	0.46
Дэлхий	0.89 *	0.29

Саад тогтор

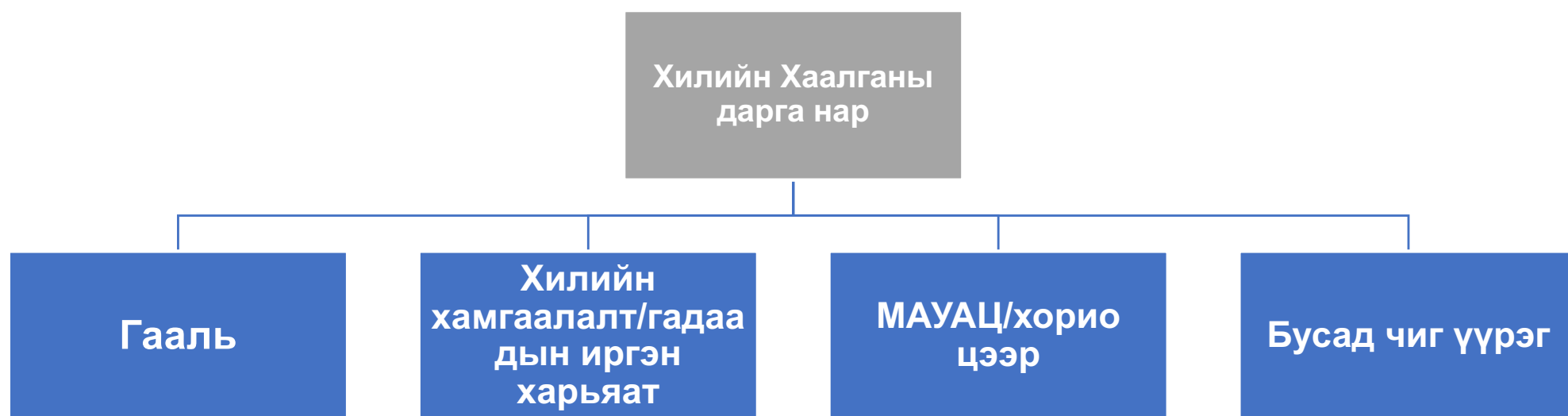

Source: ADB calculations using data from World Bank Enterprise Survey (WBES).

Хил дамнасан эдийн засгийн бүс

Хилийн хаалганы удирдлага

Хил дамнасан үйлчилгээ

Захиргааны албан ёсны процессийг хялбарчлах нэг цонх

Гол хүчин зүйлс

- ***Зөөлөн дэд бүтэц***

- Бодлого ба эрх зүйн зохицуулалт
- Институцийн хөгжил
- ХДЭЗБ-ийн техникийн үйл ажиллагаа, чиг үүрэг
- Чадавхийг бэхжүүлэх

- ***Хатуу дэд бүтэц***

- ХДЭЗБ-эд нэвтрэх болон түүн доторх замын сүлжээ
- Цахилгаан, харилцаа холбооны сүлжээ
- Усан хангамж, ариутгах татуургын сүлжээ
- Үйлдвэрлэл, худалдааг дэмжих байгууламжууд

Дүгнэлт

Амжилт ба бүтэлгүйтэлд хүргэх хүчин зүйлс

Амжилтын хүчин зүйл

Төсвийн болон төсвийн бус урамшуулал

Фактор өртөг

Стратегийн байршил, тээврийн олон хэлбэрийн холболт

Институцийн чадавхи

Төв ЗГ болон орон нутгийн засаг захиргааны тууштай байдал, бодлогын байр суурь

Бүтэлгүйтлийн хүчин зүйл

Дотоодын харьцангуй давуу талтай харьцуулахад илүү том зорилготой

Бүсүүдийг аж үйлдвэрийн арлууд (биет тусгаарлагдсан) болгох

Засаглал ба үнэгүй ашиглах сонирхол

Буруу байршил

Аж үйлдвэрлэлийн нийлүүлэлтийн сүлжээг шинэчлэх, технологийн дам нөлөөг бий болгох чиглэлээр орон нутгийн стратеги дутмаг

Хөгжлийн стратеги, аж үйлдвэрийн бодлоготой холбох

Дотоодын эдийн засагтай урагшаа, хойшоо уялдсан

Ирээдүйд

- Нөхцөл байдал өөрчлөгдөж буй ч ЭЗТБ-үүд эрэлттэй хүчтэй хэвээр байна(үйлчилгээний өсөлт, мэдлэгийн эдийн засаг)
- Хот байгуулалт, ухаалаг хотууд ирээдүйд улам бүр бүсүүдийн салшгүй хэсэг болох болно
- Улс орны эдийн засаг, хөгжлийн нөхцөл байдалд тохируулан хөгжүүлэхийг баримтлах
- Хөгжлийн стратеги ба институцитэй холбох нь шийдвэрлэх хүчин зүйлс болдог

Баярлалаа!